

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački
Colloquium Academicum - Blaženi Alojzije Stepinac – katolički uzor čovjekoljublja,
pozdravni govor
Zagreb, 4. studenoga 2015. godine.

Poštovane dame i gospodo!

Kao zagrebački nadbiskup i veliki kancelar Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu srdačno pozdravljam ovaj uvaženi skup - Colloquium Academicum, što ga je na temu: »Blaženi Alojzije Stepinac – katolički uzor čovjekoljublja« organizirao naš Bogoslovni fakultet. Posebno pozdravljam veleučene sudionice i sudionike koji će uzeti udjela u akademskom razgovoru. Rado pozdravljam Apostolskog nuncija i sve predstavnike Katoličke Crkve, sestrinskih Crkava i drugih vjerskih zajednica, kao i predstavnike državnih i gradskih institucija, te diplomacije i društvenoga života. Znakovito je da je upravo ime Alojzije Stepinac i naznačena tema okupila u Kongresnoj dvorani Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu ugledne predstavnike visokih hrvatskih ustanova društvenoga života, znanosti i kulture.

Katolička Crkva u Hrvatskoj, ali i hrvatski narod – slobodno to možemo reći – obilježeni su životom i smrću blaženoga Alojzija Stepinca. Crkva čuva spomen njegove svetosti, a u memoriju hrvatskoga narodnog bića duboko se utisnulo i trajno živi ime: Alojzije Stepinac. Vidljivi svjedoci toga su i dnevni posjetioci zagrebačke katedrale i neprekinuta povorka onih koji se u tišini i molitvi zaustavljaju na grobu blaženog Alojzija, među kojima se ističu mladi posjetioci. Alojzije Stepinac u teškim je vremenima nosio križ hrvatske nacije te je postao simbolom hrvatskoga identiteta. Blaženi Alojzije, kako je to u Mariji Bistrici, 3. listopada 1998. godine, naglasio sveti Ivan Pavao II., neka je vrsta kompasa pomoću kojega se orijentira hrvatski narod. Za hrvatskoga katoličkog vjernika Stepinac je postao polazište od kojega se uvijek iznova započinje, na njemu se nadahnjuje, učvršćuje i orijentira, da bi nam se otvorili obzori budućnosti.

Dva dana nakon Stepinčeve smrti (12. veljače 1960. godine), kardinal Giovanni Battista Montini, budući papa Pavao VI., u Milanskoj je katedrali, prigodom slavlja Mise zadušnice za kardinala Stepinca, u svojoj homiliji uskliknuo: »Neka nam Stepinac bude učitelj, učitelj pouzdanja i dobrote!«

Bez dobrote i nade utemeljene u Bogu, ljudski govor lako sklizne u proizvoljnost i prisvajanje mjerodavnosti koju čovjek nema. Tu leži ključ za razumijevanje radosti i poteškoća u izgradnji odgovornosti, u kulturi rada, u brizi za potrebne, u odgojnim i obrazovnim procesima, u umjetničkim izražajima, u govoru solidarnosti i dragovoljnosti. Na toj se podlozi povlače ključni potezi za život pojedinca i društva.

Znakovito je da je po povratku sa studija u Rimu mladi Stepinac započeo svoju svećeničku službu kao apostol kršćanskoga milosrđa. Samilost prema ljudskoj bijedi i osjetljivost za potrebne od mladosti je ispunjala njegovu dušu.

Na njegov je poticaj zagrebački nadbiskup Antun Bauer 1931. godine utemeljio Caritas Zagrebačke nadbiskupije, koji je svojim radom ostavio dubok trag u životu našega Grada, Nadbiskupije i domovine. Taj Caritas djeluje sve do danas uz kraći prekid u vrijeme komunističke diktature.

Stepinčevo katoličko čovjekoljublje ponajbolje se očituje u njegovu odnosu prema potrebnima bilo koje razine i u njegovoj herojskoj čistoći od svake mržnje i neprijateljstva. Kardinalov životopisac p. Aleksa Benigar o Stepinčevoj volji i odluci opraštanja svjedoči: »Nije se našlo ni u Vranekovićevom dnevniku ni u drugim dokumentima da bi ikada Kardinal kazao koju riječ žalbe protiv onih koji su ga progonili. Naprotiv, u različitim je zgodama naglašavao zapovijed Kristovu da smo dužni ljubiti i svoje neprijatelje i moliti za one koji nas progone« (A. Benigar, Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal, Zagreb, 1993., str. 706).

Stepinčevo čovjekoljublje ovako je opisao papa Benedikt XVI. za svog pohoda Hrvatskoj: »Zahvaljujući njegovoj čvrstoj kršćanskoj savjesti, znao se oduprijeti svakom totalitarizmu, te je u vrijeme nacističke i fašističke diktature postao braniteljem Židova, pravoslavnih i svih progonjenih, a potom, u doba komunizma, 'odvjetnik' svojih vjernika, napose mnogih progonjenih i ubijenih svećenika. Da, postao je 'branitelj' Boga na ovoj zemlji, jer je postojano branio istinu i pravo čovjeka da živi s Bogom« (Papin nagovor u zagrebačkoj katedrali, 5. lipnja 2011. godine).

Svjedočanstvo Stepinčeva katoličkoga uzora čovjekoljublja, unatoč zubu vremena ne gubi na svojoj rječitosti, nego nastavlja izjaravati svjetlo, širiti nadu i poticati dobrotu. I večeras nas je ono okupilo na ovom akademskom činu kao nadahnuće za služenje čovjeku. Hvala svima!